

Άρθρο των Α. Γιαλού και Δρ. Β. Ζεϊμπέκη

Ο κ. Αναστάσιος Γιαλός είναι απόφοιτος του τμήματος Μηχανικών Οικονομίας & Διοίκησης, κάτοχος μεταπτυχιακού στη Βιομηχανική Διοίκηση & Τεχνολογία και Logistics Consultant στην OPTILOG Advisory Services.

Ο Δρ. Β. Ζεϊμπέκης είναι Managing Director της OPTILOG Advisory Services, Υποδιευθυντής του Εργαστηρίου ΣυσΠΑΛ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και Αντιπρόεδρος Λειτουργιών της Ελληνικής Εταιρίας Logistics (EEL).

Τα οφέλη από την επένδυση σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις στον κλάδο παροχής υπηρεσιών logistics

1. Η σημασία των περιβαλλοντικών δράσεων στον κλάδο παροχής υπηρεσιών logistics

Τα τελευταία χρόνια η έννοια της αειφορίας έχει αποκτήσει σημαντικό ενδιαφέρον για ένα μεγάλο πλήθος εταιριών. Εστιάζοντας στην υλοποίηση περιβαλλοντικών δράσεων, οι οποίες περιλαμβάνονται σε έναν από τους τέσσερις βασικούς πυλώνες (Περιβάλλον, Κοινωνία, Άνθρωποι και Αγορά), οι οποίοι διέπουν την αειφορία, δίνεται η δυνατότητα στις εταιρίες για παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, φιλικότερων προς το περιβάλλον. Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η υιοθέτηση τέτοιου είδους δράσεων από εταιρίες παροχής υπηρεσιών logistics (3PL), οι οποίες μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ολόκληρης της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Πράγματι, ένα σημαντικός αριθμός εταιριών 3PL, φαίνεται να στρέφει συνεχώς το ενδιαφέρον του, σε πρακτικές οι οποίες εξασφαλίζουν φιλικότερες προς το περιβάλλον παρεχόμενες υπηρεσίες logistics. Η ενσωμάτωση «πράσινων» πρωτοβουλιών στη λειτουργία και τη στρατηγική των εταιριών 3PL, πραγματοποιείται κυρίως για τη βελτίωση της εταιρικής εικόνας και κατ'επέκταση των σχέσεων της εταιρίας με τους πελάτες της. Επίσης, δυο ακόμη σημαντικοί παράγοντες σχετίζονται με την εμφάνιση ευκαιριών για τη μείωση του κόστους και την αύξηση των πωλήσεων, ενώ η διεθνής πρακτική καταδεικνύει ότι τα επόμενα χρόνια η ενσωμάτωση «πράσινων πρακτικών» στη λειτουργία των εταιριών 3PL, αναμένεται να αποτελέσει βασικό κριτήριο για την επιλογή ανάθεσης δραστηριοτήτων logistics, σε εταιρίες 3PL.

Το περιβάλλον είναι εμφανές ότι αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα για την αειφόρο ανάπτυξη μιας εταιρίας, ωστόσο ποιές είναι οι βασικές δράσεις/πρακτικές οι οποίες μπορούν να περιορίσουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των εταιριών παροχής υπηρεσιών Logistics και κατ'επέκταση ολόκληρης της εφοδιαστικής αλυσίδας;

2. Περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες από κορυφαίες εταιρίες του κλάδου

Το πλήθος και το εύρος εφαρμογής των περιβαλλοντικών δράσεων, διαφέρει από εταιρία σε εταιρία. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη βέλτιστες πρακτικές μεγάλων εταιριών του κλάδου, όπως η DB Shenker, η DHL και η Kuehne Nagel, τα βασικά πεδία στα οποία μια εταιρία 3PL, μπορεί να υλοποιήσει περιβαλλοντικές δράσεις αφορούν την εσωτερική διοίκηση, τους αποθηκευτικούς χώρους και τη διανομή (Σχήμα 1).

Σχήμα 1: Βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικών δράσεων εταιριών παροχής υπηρεσιών logistics

2.1. Εσωτερική διοίκηση

Η διοίκηση και τα στελέχη μιας εταιρίας 3PL, αποτελούν τους βασικούς παράγοντες για την επιτυχημένη υλοποίηση περιβαλλοντικών δράσεων σε όλο το εύρος της εταιρίας. Πράγματι, η ίδρυση ενδοεταιρικών ομάδων σχετικών με την αειφορία στο εσωτερικό της εταιρίας, σε συνδυασμό με την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση των στελεχών και των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον, αποτελούν δύο βασικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη μιας εταιρικής περιβαλλοντικής κουλτούρας. Επίσης, η εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα που στοχεύουν στην καλύτερη διαχείριση της ενέργειας, στο περιορισμό του υδάτινου αποτυπώματος, στη μείωση της χρήσης χαρτιού και στον περιορισμό των αποβλήτων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση ενός συστήματος κινήτρων και ανταμοιβών, προωθεί και επιβραβεύει φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές. Ακόμη, η δημοσιοποίηση των περιβαλλοντικών δράσεων και επιτευγμάτων της εταιρίας (μέσω ετήσιας αναφοράς ΕΚΕ), αποτελεί μια επιπλέον πρωτοβουλία, η οποία εξασφαλίζει μια διαφανή λειτουργία στην εταιρία.

2.2. Αποθηκευτικοί χώροι

Η ενεργειακή απόδοση και οι διαδικασίες ενός αποθηκευτικού χώρου, επηρεάζουν σημαντικά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της εταιρίας. Ωστόσο, η χρήση εξοπλισμού ενδοδιακίνησης υψηλής ενεργειακής απόδοσης, σε συνδυασμό με τη χρήση εναλλακτικών

πηγών ενέργειας, όπως φωτοβολταϊκά συστήματα και την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων φωτισμού χαμηλής ενέργειας (π.χ. χρήση φωτιστικών τύπου LED, φωτοκύτταρων, φωτοσωλήνων, κλπ.), αποτελούν σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Παράλληλα, περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένες εταιρίες, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση των αποβλήτων που προέρχονται από τη συσκευασία των υλικών, καθώς επίσης και στην επαναχρησιμοποίηση των υλικών, στις περιπτώσεις όπου αυτό είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί. Μερικές ακόμη πρωτοβουλίες εστιάζουν στη χρήση ανακυκλώσιμων υλικών για την συσκευασία των προϊόντων και στην υιοθέτηση ολοκληρωμένων συστημάτων ανακύκλωσης. Επιπλέον, κρίσιμος παράγοντας για τη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου, θεωρείται και η αντίστροφη εφοδιαστική (Reverse Logistics). Συνήθεις δράσεις επικεντρώνονται στο περιορισμό των αποβλήτων από τις επιστροφές, καθώς επίσης στην ασφαλή μεταφορά και την τελική διάθεσή τους.

2.3. Διανομή

Οι νέες τεχνολογίες σε συνδυασμό με τις καινοτόμες μεθόδους διαχείρισης αποστολών, δίνουν τη δυνατότητα στις εταιρίες να βελτιστοποιήσουν την περιβαλλοντική απόδοση και της διανομής τους. Πράγματι, η χρήση οχημάτων νεότερης τεχνολογίας (π.χ. EURO VI) σε συνδυασμό με τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων (π.χ. φυσικό αέριο - CNG) και την τήρηση συγκεκριμένων ορίων ταχύτητας, αποτελούν διεθνείς πρακτικές οι οποίες αποδεδειγμένα περιορίζουν την κατανάλωση ενέργειας και κατ' επέκταση τα αέρια του θερμοκηπίου (GHGs). Επίσης, ηλεκτρικά ή υβριδικά οχήματα (κυρίως ημι-φορτηγά), αποτελούν ιδανικές λύσεις για φιλικές προς το περιβάλλον διανομές, σε αστικούς ιστούς πόλεων. Ακόμη, η ενοποίηση φορτίων (π.χ. με τη χρήση ΑΚΕΕ) και η αύξηση των συντελεστών πληρότητας των οχημάτων μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τις συνολικές διανυόμενες αποστάσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να περιοριστούν περαιτέρω, με τη χρήση συστημάτων δρομολόγησης. Τέλος, οι εταιρίες 3PL, συνδυάζοντας τις οδικές και τις σιδηροδρομικές μεταφορές, μπορούν να εκμεταλλευτούν τις συνδυασμένες μεταφορές (κυρίως για αποστάσεις μεγαλύτερες των 500 χιλιομέτρων), έτσι ώστε να περιορίσουν το εξωτερικό κόστος, το οποίο έχει υψηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

3. Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, ο αριθμός των εταιριών παροχής υπηρεσιών 3PL που επενδύουν σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις είναι σχετικά μικρός, όμως τα μηνύματα είναι θετικά και ολοένα και περισσότερες εταιρίες αντιλαμβάνονται τα οφέλη από την επένδυση σε τέτοιες δράσεις. Παράλληλα και σε νομικό επίπεδο έχουν ξεκινήσει να γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες. Πράγματι, στον Νόμο 4302/2014 περί Εφοδιαστικής, υπάρχει άρθρο που αναφέρεται στην «Πράσινη Εφοδιαστική». Ήδη έχει δημιουργηθεί το προσχέδιο της Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ) που απαιτείται για την ενεργοποίηση του εν λόγω άρθρου/νόμου το οποίο αναφέρει με λεπτομέρεια τέτοιες δράσεις όπως για παράδειγμα τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, τον υπολογισμό των αποβλήτων, κτλ. Είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι η εν λόγω ΥΑ περιγράφει επίσης τη δημιουργία πληροφοριακού συστήματος το οποίο θα εγκατασταθεί στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων στο οποίο οι εταιρίες του κλάδου θα μπορούν οικειοθελώς να κοινοποιούν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.